

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta/diplomantky:	Johana Vrbová
Téma práce:	Zásada legality a oportunity v trestním řízení
Rozsah práce:	228 831 znaků včetně mezer
Datum odevzdání práce:	4. září 2023 (elektronická i tištěná)
Oponent:	JUDr. Andrea Beranová, Ph.D.
Vedoucí:	JUDr. Jiří Mulák, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomantka si jako téma své závěrečné práce vybrala problematiku uplatňování zásady legality a zásady oportunity v trestním řízení. Problematiku lze označit jako důležitou vzhledem k tomu, že se jedná o iniciační zásady trestního řízení. Téma nemá jen procesní rozměr, ale souvisí s rozsahem kriminalizace, neboť prvky zásady oportunity představují tzv. procesní korektiv rozsahu trestního bezpráví. Aktuálnost je dána tím, že v současné době je již zveřejněn návrh nového trestního řádu. Jeho osud je však velmi nejistý.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Při zpracování tématu diplomantka vycházela především ze znalostí trestního práva procesního. Autorka využila adekvátních vědeckých metod při zpracování diplomové práce (syntéza, analýza, deskripce), které vhodným způsobem kombinuje. Autorka se v práci pokusila o pohled doktrinární, normativní a judiciální. Zastoupen je i pohled historicko-komparativní (uplatňování obou zásad v historickém kontextu).

3. Formální a systematické členění práce

Z hlediska formálního a systematického je práce členěna na pět kapitol (včetně závěru), doplněné o úvod a povinné přílohy. V úvodu definuje cíl práce a zevrubně představuje všechny kapitoly. V první kapitole vysvětluje a pojmově vymezuje zásadu legality a zásadu oportunity. V kapitole druhé se věnuje historickému nástínu vztahu obou zkoumaných zásad. Ve třetí kapitole se věnuje povinnosti stíhat všechny trestné činy. Obsahem kapitoly čtvrté jsou výjimky ze zásady legality. Kapitulu pátou představuje závěr. Konstatuji, že formální a systematické členění je správné.

4. Vyjádření k práci

Práce se věnuje poměrně složité problematice. Složitost je dána už tím, že neexistuje jednotná definice zásady legality a ani zásady oportunity. Doktrinární problém je především a zjednodušeně v tom, zda lze všechny výjimky ze zásady legality pojmenovat jako prvky oportunity. Z toho vyplývá i to, že je velmi určit vztah výjimek ze zásady legality vůči prvkům oportunity. Diplomantka se však tématu zhostila velmi dobře a práce má pěknou odbornou úroveň. Jistě by šlo téma více rozpracovat (např. z pohledu komparativního, provést analýzu vzhledem k hmotněprávnímu korektivu, zkoumat hranice uplatňování zásady oportunity, atd.), nicméně by rozsah práce značně narostl. Cílem diplomové práce není téma zcela vyčerpat či přinést nové vědecké poznatky (ostatně téma byla v minulosti v české, resp. československé literatuře již podrobně zpracováno). Přednosti i nedostatky předložené práce jistě zhodnotí oponentka práce. Z pozice vedoucího práce konstatuji, že diplomantka práci pravidelně konzultovala (osnovu, cíl i dílčí texty) a respektovala i dílčí připomínky během sepisování práce.

Práce není jen popisného charakteru, ale jsou zde i některé návrhy *de lege ferenda*, případně vyjádření se k návrhu nového trestního řádu. Skrze výslovně definovaný cíl práce, který splnila, naplnila i obsah zkoumané problematiky. Práci doporučuji k obhajobě, neboť splňuje formální i obsahové náležitosti, které jsou standardně kladeny na diplomové práce v oboru trestního práva. Práci předběžně hodnotím stupněm výborně.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Definovaný cíl práce (str. 6: <i>Jakým způsobem se v průběhu let měnily výjimky ze zásady legality? A zhodnocení vzájemné koexistence iniciačních zásad trestního řízení, tedy zásadu legality a zásady oportunity. Dílčím cílem práce je zjištění, zda každou z výjimek ze zásady legality je možné podřadit ze zásady oportunity, respektive zda každá z výjimek vykazuje prvky oportunity</i>) byl splněn.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	THESES: 10 % (maximální podobnost) TURNITIN: 32 % (celkové procento podobnosti) Konstatuji, že práce není kompilátem jiných prací, ani plagiátem. Citované pasáže představují citace zákonných textů (zejména trestního řádu). Autorka řádně cituje.
Logická stavba práce	Práce má logickou strukturu – viz bod 3.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka vychází zejména z česky psaných publikací.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Dostačující vzhledem k tématu (soužití zásad legality a oportunity) i vzhledem k typu kvalifikační práce. Je jistě pravdou, že by práci šlo ještě více a podrobněji rozpracovat, avšak práce by byla minimálně dvojnásobná.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Bez výhrad.
Jazyková a stylistická úroveň	Bez výhrad.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Otázky směřují k doktrinálnímu diskurzu: 1. Lze každou výjimku ze zásady legality současně a automaticky podřadit pod projev zásady oportunity? 2. Jaký charakter má institut dočasného odložení trestního stíhání skrze zkoumané zásady?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji.
Navržený klasifikační stupeň	S výhradou úspěšné ústní obhajoby: Výborně

V Praze dne 10. září 2023

JUDr. Jiří Mulák, Ph.D.
vedoucí diplomové práce